

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	สยามธุรกิจ		
Date :	22 พ.ค. 2551	Page :	5
		No :	51251086

จากสงครามราคา ถึงนมมี'ข้าว'

ชะตากรรมชาวนาไทย ตายทั้งขึ้นทั้งล่อง

ปัญหาเรื่องราคาข้าวยังเป็นประเด็นร้อนที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเต็มไปด้วยความสับสน ด้านหนึ่งคือมุมมองของรัฐบาลและผู้เชี่ยวชาญในวงการข้าวซึ่งการันตีว่า...ราคาข้าวในตลาดโลกจะยังคงมีทิศทางที่ดีอีก 1-2 ปี หรืออย่างน้อยที่สุดก็ตลอดปี 2551

โดยมีเหตุผลสนับสนุนหลักๆ คือ 1.ความต้องการในตลาดโลกยังไม่ลดลง ประกอบกับประเทศผู้ผลิตสำคัญอย่างเวียดนามและอินเดีย ยังไม่มีความพร้อมในด้านการส่งออก ประกอบกับการเกิดภัยพิบัติรุนแรงในพม่า จีน และสหรัฐฯ ล้วนมีผลต่อปริมาณสต็อกข้าวโลก

2.ราคาน้ำมันยังคงพุ่งสูงขึ้น ทำให้หลายประเทศต้องรณรงค์การปลูกพืชพลังงานทดแทน เพื่อนำมาใช้แทนน้ำมัน ซึ่งต้องใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกจำนวนมาก เนื่องจากอัตราการใช้ น้ำมันในอุตสาหกรรมต่างๆ มีจำนวนมหาศาล นั่นหมายความว่าพื้นที่ยังรกร้างว่างเปล่า หรือแม้กระทั่งพื้นที่ที่ใช้ในการทำเกษตรกรรมจะถูกแปรสภาพเป็นพื้นที่ปลูกพืชพลังงาน เนื่องจากทำรายได้ดีกว่า

3.ประชากรของโลกยังคงเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ และคนรุ่นใหม่สนใจทำธุรกิจอย่างอื่นมากกว่าการเกษตร เพราะฉะนั้นการเพิ่มขึ้นจึงเพิ่มในแง่ผู้บริโภค ไม่ได้เพิ่มในแง่ผู้ผลิต ด้วยปัจจัยหลักๆ 3 ข้อ ฝ่ายนี้จึงฟันธงว่าราคาข้าวจะไม่ลดลงเหมือนเช่นในอดีตแน่นอน แต่ก็ไม่สูงจนโอเวอร์เกินความจริง

โดยรายงานราคาในประเทศล่าสุดเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2551 ราคารับซื้อรายวันสินค้าเกษตรกรรมตลาดกลางและตลาดสำคัญมีดังนี้

- ข้าวนาปีข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ ราคา 17,800 บาทต่อตัน
- ข้าวนาปรังความชื้น 14-15% สุพรรณบุรี 13,300 บาทต่อตัน พิษณุโลก 13,200 บาทต่อตัน
- ข้าวนาปรังความชื้น 24-25% สุพรรณบุรี 11,300 บาทต่อตัน พิษณุโลก 11,000 บาท

● มิ่งขวัญ แสงสุวรรณ สว.กส.รชงพาคณิษฐ์

ต่อต้าน

ในขณะที่ฝ่ายนักวิชาการนั้นก็มีการเอกสารข้อมูลที่สามารถนำผลจากอดีตมาวิเคราะห์ทิศทางแห่งอนาคตได้ว่า ถ้าประเทศทั้งหลายกังวลกับภาวะอาหารขาดแคลน และเริ่มหันมาสนใจในการปลูกข้าว เช่นประเทศไทยเคยทำนาปีละ 1-2 ครั้งก็จะเพิ่มเป็น 4-5 ครั้งเท่ากับว่าความต้องการที่เคยมีล้นเหลือในเวลานี้จะลดลงตามกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ราคาตกกลงแน่นอน

แต่ไม่ว่าฝ่ายใดจะพยากรณ์ “ถูก” หรือคนที่รับกรรมตามระเบียบก็คือ “ชาวนา” ที่จะต้องถูกบีบทั้งทางตรงและทางอ้อม

เพราะความจริงในระบบการทำนาที่ไม่ต่างจากการทำธุรกิจคือ “เอาเงินอนาคตมาใช้” ชาวนาที่มีเครดิตดีหน่อยก็อาจไปกู้ยืมจากรัฐบาลเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือธ.ก.ส. แต่ชาวนาที่ไม่มีเครดิต หรือมีหนี้ค้ำชำระกับธ.ก.ส. มักใช้วิธียืมเงินโรงสีโดยนำข้าวที่ยังไม่ถึงกำหนดเก็บเกี่ยวไปค้ำประกัน

เพราะฉะนั้น เมื่อฤดูเก็บเกี่ยวมาถึง ไม่ว่าจะข้าวจะราคาดีแค่ไหนก็ตาม ชาวนาที่ใช้ข้าวค้ำประกันกับโรงสีก็ไม่ได้รับอานิสงส์ เพราะคนที่ได้รับผลประโยชน์เต็มๆ คือโรงสี

ยิ่งมุมมองของรัฐบาลกับนักวิชาการขัดแย้งกันเช่นนี้ ย่อมเป็นโอกาสให้โรงสีใช้เป็นอาวุธเข้าไปต่อรองกับชาวนาว่า เพื่อความมั่นใจทำสัญญาซื้อขายตอนนี้เลยดีกว่า เมื่อถึง

เวลาเก็บเกี่ยว ไม่ว่าจะราคาข้าวจะขึ้นหรือลง โรงสีจะเป็นฝ่ายซื้อความเสี่ยงนั่นเอง

นี่ยังไม่นับข้ออ้างอื่นที่โรงสีจะยกมาโน้มน้าวอีกเช่น อาจเกิดภัยธรรมชาติทำให้ข้าวเสียหาย เพื่อความชัวร์เอาเงินสดไปเก็บไว้ก่อนดีกว่า

เรื่องนี้จะโทษชาวนาว่าไม่ติดตามข่าวสารบ้านเมืองก็ไม่ได้ เพราะโอกาสของพวกเขาถูกปิดกั้น ต้องหมุนเงินใช้จ่ายอย่างฝืดเคือง แม้จะรู้ว่าถ้าขายข้าวในอนาคตจะได้ราคาดีกว่า แต่เมื่อจำเป็นต้องกินต้องใช้ก็ต้องจำใจยอม

และด้วยระบบนี้เช่นเดียวกัน โรงสีในท้องถิ่นที่รู้จักความจำเป็นของชาวนาจึงใช้วิธีบีบซื้อข้าวในราคาต่ำ เพราะรู้ว่าถึงอย่างไรชาวนาก็ไม่มีทางเลือก

แต่สิ่งที่น่ากลัวกว่านั้นก็คือ การตีตลาดเข้ามาของนายทุนต่างชาติ!!!

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวว่าประเทศในแถบตะวันออกเฉียงกลางกำลังมองหาทำเลปลูกข้าว เพื่อนำผลผลิตส่งกลับไปบริโภคภายในประเทศ ซึ่งขณะนี้เริ่มมีการเจรจกันแล้วกับผู้ร่วมทุนคนไทย รวมถึงการหาเจ้าของที่ดินคนไทยมาทำนิติกรรมแทนในรูป “นอมินี”

หากชาวนาถูกเสนอซื้อที่ด้วยเงินก้อนโตจะมีสิทธิ์คนกล้าปฏิเสธ และในอนาคตหากเงินก้อนนี้หมดไป จะมีชีวิตความเป็นอยู่เยี่ยงไรผู้บริหารในกลุ่มธุรกิจสินค้าเกษตรและอาหาร แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนี้ว่า

“การเข้ามาลงทุนดังกล่าวคงลงทุน 100% ไม่ได้ ต้องเป็นในลักษณะการร่วมทุนกับคนไทย ซึ่งก็ต้องดูว่ากฎหมายเปิดทางให้ลงทุนได้เท่าไร แต่ที่ผ่านมามีการเห็นการทำธุรกรรมในลักษณะนอมินี คือให้คนไทยกระทำการแทนโดยเจ้าของตัวจริงคือชาวต่างชาติ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลต้องเข้าไปตรวจสอบด้วยความรัดกุม แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศเราต้องการความมั่นคงด้านอาหาร การให้คนอื่นมาใช้พื้นที่เพื่อนำผลผลิตกลับไปป้อนผู้บริโภคในประเทศตัวเองอาจจะเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยเหมาะสม ถ้าเป็นไปได้ น่าจะมีการเจรจาระหว่างรัฐต่อรัฐ คือทำสัญญาซื้อขายเลยว่าการปีละเท่าไร แล้วเราจัดส่งสินค้าให้ตามนั้น”

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่รัฐบาลควรเร่งดำเนินการคือ การประชาสัมพันธ์ให้ชาวนารักษาพื้นที่ของตัวเองไว้ อย่าขายที่ดินโดยเด็ดขาด!!!